

De Heraut

van de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

1 Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad N°. 124).

Zondag 28 October 1894. N°. 879.

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geboorteden verzonden. Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE, Abonnementen en Advertentieën aan de ADMINISTRATIE van De Heraut, Amsterdam.

Abonnementsprijs: Frans aan huis, per drie maanden / 1.20. Afzonderlijke nummers aan het Bureau 10 Cent. Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaars, Postdirecteuren, enz. en aan het Bureau te Amsterdam. Advertentieën: van 1 tot 6 regels 90 Cent; voor elke regel meer 15 Cent. Aanvragen en vermelding van liefdegaven en Verslagen van Vereenigingen 10 Ct. p. regel.

„De aanneming tot kinderen.”

En niet alleen dit, maar ook wij, die de gezinnen der Geestes hebben, wij ook zullen, zeg ik, rechten in ons zelve, verachtende de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing onzes lichaams. Rom. 8:23.

Wanneer ge aan den apostel Paulus vraagt, wat in de heerlijkheid des hemels hem het meest aantrekt; welke gave in den oogst, die daarboven rijpt, hem het meest toelicht, dan antwoordt hij u: de aanneming tot kinderen Gods.

Het is hem dus niet in de eerste plaats te doen om na al den moeilijken en zwaren arbeid hier op aarde, daarboven de ruste te vinden, die voor Gods volk overblijft. Ook niet om uit het lijden dezes tegenwoordigen tijds verlost te worden en de weelde der zaligheid te genieten. Zelfs niet om in dien hemel de gemeenschap te genieten van al zijn broeders en zusters in het geloof, die hem zijn voorgedaan, en aan den bruiwitsch van het Lam hem verwachten.

Dat alles komt er bij, vloeit er uit voort, maar is het eigenlijke niet. De spil, waarom heel de zaligheid des hemels zich beweegt, is voor Paulus de aanneming tot Gods kind, of wilt ge liever, is die God, die dan ten volle al den rijkdom zijner Vaderlijke liefde voor zijn volk openbaren zal.

En uit dat eene volgt dan al het andere vanzelf. Een kind Gods, maar dan hoort dat kind ook in het Vaderhuis, waar de ruste gevonden wordt voor de vermoeiden van hart. Een kind Gods, maar dan moet het bedelaarskleed ook afgelegd en het kleed der heerlijkheid u worden geschoonken. Een kind Gods, maar dan leeft ge ook niet meer eenzaam, maar in zaligen omgang met al de kinderen Gods van vroeger en later eeuw.

Die aanneming tot Gods kind, dat is dus de zoon, vanwaar al die andere gaven als de stralen van licht en heerlijkheid uitgaan.

En toch verwondert het u, dat de apostel die aanneming tot Gods kinderen in de toekomst stelt en wel in zulk een verre toekomst, terwijl schijnbaar lijnrecht daartegenover staat, wat vlak vooraf gaat: Gij hebt ontvangen den Geest der aanneming tot kinderen, door welken wij roepen; Abba, Vader. Dezelve Geest getuigt met onzen geest, dat wij kinderen Gods zijn. Want indien de geloovige reeds hier op aarde tot Gods kind aangenomen is, en van die aanneming verzekerd wordt door den Heiligen Geest, hoe kan diezelfde geloovige dan tegelijk die aanneming nog verwachten en daarin zelfs de hoogste zaligheid van den hemel zien!

Metterdaad ligt hier een tegenstrijdigheid, die alleen kan worden opgelost door in die aanneming tot Gods kind juist te onderscheiden tusschen het voornemen Gods, de mededeeling aan den geloovigen en de openlijke declaratie en insetting in de erfenis. Die aanneming tot Gods kind geschiedt niet pas in dat oogenblik, dat ge u zelf klaar en duidelijk bewust wordt een kind des Heeren te zijn; want zij zoo menig kind des Heeren ontbreekt dat klare besef of breekt pas aan het einde des levens een oogenblik door.

Neen, reeds eer de eerste ritseling des geloofs daarin gevonden werd; eer ge geboren waart uit den wil des mans; eer deze aarde grondvest was, had God naar den Raad zijns vredes dat kindschap u geordineerd. *Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde.* Maar dat besluit rustte toen nog, met zeven zegelen verzegeld, als geheim stuk in het Raads-archief van den hoogsten Koning. Het was er, het had geldigheid, maar het was u, het was niemand bekend dan God alleen.

Zoo werd ge geboren, van nature, gelijk alle andere kinderen, een kind des toorns. Naar dien Vader in de hemelen zocht en vroeg ge niet. Voeler hebt ge veel, zeer veel gedaan om Hem bitterlijk te grieven. Maar die Vader rustte niet voor Hij u gevonden had; voor Hij daarin in uw ziel het werk zijner wederbarende genade had doorgezet, en toen kwam Hij door zijn Woord en troost en maakte dat Raadsbesluit van ewigheid u persoonlijk bekend. Hij sprak tot u: Gij zijt mijn zoon, mijne dochter. En van uw lippen vloede het zoo zoet en zoo zalig: Abba, mijn lieve Vader, die in de hemelen zijt.

En in dat oogenblik moendet ge, dat de aanneming tot kinderen er was, geheel, volkomen, zonder dat er nog iets aan ontbrak.

En toch bleek het u straks wel anders. Van dat oogenblik af, dat God had gezegd: Gij zijt mijn kind, kwam Satan met dat giftige woord: Indien gij Gods kind zijt,

waarom — en hij wist er zoo menige bange en bittere vraag op te laten volgen, waarop uw hart niet altoos een antwoord wist.

Het scheen metterdaad alsof alles, alles tegen dat Woord Gods opkwam: de ellende, waaronder ge gebukt gingt, het gebod, dat schijnbaar niet verhoord werd, de zonde, waarin ge telkens weer terugvielt, trots allen strijd.

Zoo werd daarin de bange worsteling geboren, de worsteling tusschen geloof en ongeloof. Het bleef onder alle stormen door, dank zij Gods genade, wel een vast-klemmen aan het Woord van uwen God. Hij had het toch gezegd: Uw God kon toch niet liegen. Maar zooveel druischte telkens weer tegen dat Woord Gods in, dat het soms zoo bang u te moe werd.

En zoo nu werd daarin het besef gewekt, dat er nog iets volgen moest; dit n.l. dat Gods aanneming niet langer eene particuliere zaak bleef tusschen uw ziel en God, maar openlijk voor aller oor God u als zijn kind erkende en u weer als zijn wettig kind in zijn paleis woen deed en daar onafgebroken de volle uiting zijner liefde u schonk.

Die openlijke erkenning nu komt niet hier op aarde, valt zelfs niet samen met ons sterven, maar wacht op de verlossing van ons lichaam.

De wonderbare arbeid Gods om zijn kinderen weder te baren is niet voltooid met het sterven, wanneer we verlost worden van het lichaam der zonde. Christus kocht lichaam en ziel beide. En met het sterven blijft het lichaam achter in de macht van den dood, in de beklemming van het verderf, een gevangene van het graf.

De volkomen verlossing is er pas, als Christus wederkeert in den jongsten dag, om dien kerker des doods te openen, de zielen op te wekken, niet met het oude gebrekkige lichaam, maar verheerlijkt, zijn lichaam gelijkvormig.

Zoo is die opstanding de laatste barenswee, hinner wedergeboorte, de laatste krachtinspanning Gods om hen te volmaken tot zijn kind.

Dan is er niets meer aan hen, of het is alles herschapen, vernieuwd, uit God geboren.

En dat is nu dat zalige oogenblik, waarop de gouden deuren des hemels opengaan, waarop we worden ingeleid in de zalen des eeuwigen lichts en het nu met stille aanbidding behuizen mogen, dat God hen openlijk ten aanhoore van hemel en aarde proclameert als zijn wettig aangenomen kinderen, zodat alle engelen Gods er over juichen en de hel knarstend van machteloze spijt.

Deze Universteit.

Na voorafgegaan te zijn door een ure des gebots, gehouden in de Keizersgrachtkerk alhier, waaraan voor een talrijke schare Dr. L. H. Wagenaar van Arnhem en Dr. P. J. Wijngaard uit Zaanland optraden, werd Zaterdagmiddag van de vorige week in de Schotsche Zendingkerk door Prof. Rutgers het rectoraat overgedragen aan Prof. Mr. D. P. D. Fabius, met eene rede, die weer door een talrijke belangstellende schare werd aangehoord.

Spreker begon met eene korte herinnering aan Luthers verwerping van het Canonieke recht, en aan den strijd dien hij daarvoor te voeren had met de Juristen van zijn tijd; om er daarna op te wijzen, dat die strijd thans in zeker opzicht vernieuwd wordt door een zeer belangrijk wetenschappelijk werk van den laatste tijd, dat ten doel heeft, kerk en recht als volstrekt onverenigbaar voor te stellen. Daartegenover wenschte hij uit, aan hem opgedragen, vak van wetenschap te verdedigen; en wel door te spreken over het kerkrecht, in zover het de kerk met het recht in verband brengt.

Op de aankondiging van het onderwerp volgde eene korte beschrijving van het boek, waarin thans het kerkrecht werd aangegeven, het „Kerkrecht” van Dr. R. Sohm, hoogleraar in de rechten te Leipzig. Dit werd zeer geroemd, in allerlei opzichten, inzonderheid om vele kerkhistorische onderzakingen, om de bestudeerde werking van des schrijvers geloofsbesinsel, en om den schoone vorm; waarbij ook gezegd werd op de groote waardeering, die het nu reeds gevonden heeft. Alleenlijk, de hoofddachte kon niet worden toegestaan.

Dit was vervat in de stelling, dat het recht als zodanig met het wezen der kerk in strijd is; en hiervoor was in hoofdzaak als bewijs aangevoerd: 1. dat alle recht formeel is, terwijl voor de kerk met de vorm, maar het wezen alles afdoet; 2. dat alle recht een dwingend karakter heeft, terwijl in de kerk niet de dwang, maar de vrijheid en de liefde heerschen; en 3. dat alle recht van en voor de wereld is, terwijl het karakter der kerk zijner geestelijkheid is.

Daartegenover werd door Spreker ontwikkeld: ad 1. dat vorm en wezen op zichzelf niet met elkander strijden, maar juist ten nauwste samenhangen, en dat hetzelfde geldt het kerkrecht, mits naar Gereformeerde opvatting, vorm en wezen zoo vereenigd, dat het wezen den vorm geheel beheerscht, en zelfs in den vorm mede opgenomen is; ad 2. dat, wanneer het recht met dwang gepaard gaat, gelijk b.v. op staatsgebied het geval is, dit niet voortvloeit uit het wezen des rechts, maar uit der menschen onwillegheid om zich daaraan te onderwerpen; dat in de kerk, als de vergadering der geloovigen, in beginsel niet te rekenen is op verzet, maar het recht wordt gehandhaafd door eene vrije gehoorzaamheid die uit liefde voortvloeit; en dat, ook waar in de kerk door de werking der zonde aan het recht wordt tekort gedaan, de kerk toch niet straft of tot gehoorzaamheid dwingt, maar integendeel zooveel mogelijk zoekt te overtuigen, en als dit niet baat, het recht handhaaft, door met zulke schending algemeen gemeenschap te houden; en ad 3. dat bij de tegenstelling, die gemaakt wordt tusschen kerk en recht in het algemeen, beide in hun wezen miskend worden; dat aan die miskenning eigenlijk de oude Doopersche beschouwing ten grondslag ligt, en dat daartegenover de Gereformeerde beschouwing is te handhaven; volgens welke de kerk niet eene nieuwe schepping is, maar de door God herschapen menscheit zelf, bestemd om zich hier op aarde te openbaren in den vorm van menscheit samenleving, waarvoor ook de H. Schrift zelfs reeds de beginselen aangeeft; en volgens welke het recht niet uit den mensch, maar uit God zijnen oorsprong heeft, zodat wel zijne opvatting of zijne handhaving, maar niet zijn wezen zelf niet het wezen der kerk kan in strijd zijn.

Ten slotte werd nog opgemerkt, dat de aanklacht van Dr. Sohm zeker alleens grond heeft tegenover de door hem beschrevene stelsels van kerkrecht, maar eigenlijk aan de Gereformeerde opvatting juist ten goede komt; en dat dus dit kerkrecht is te handhaven; niet alsof het in staat was aan de kerk te geven wat alleen Gods Geest haar kan schenken, maar om aan het samenleven der geloovigen zulke leiding te geven, als het wel-weten van de kerk vereischt.

Bij het hierop volgende overzicht van hetgeen er in het afgeleopen Academisch jaar belangrijke geschied was, werd allereerst gesproken van het groote verlies, dat de Vrije Universiteit geleden had, door het overlijden van den Directeur G. H. Thomassen A. Thuessink van der Hoop, voor wien nu de heer C. M. K. van Loben Sels was in de plaats gekomen, en van den President-Curator Mr. L. W. C. Keuchenius, aan wier beider nagedachtenis rechtmatige hulde gebracht werd; voorts met blijdschap vermeld, dat Prof. Kuyper, thans nog al te vroeg te zijner eeuwige ruste overgegaan, denkelijk weliswaar zijn arbeid, waarin hij als leider door geen ander te vervangen is, geheel hersteld zal kunnen terugkeren; en eindelijk medegedeeld, dat het aantal studenten, bij den aanvang des jaars 90 bedragende, in den loop des jaars vermeerderd met 22 en vermeerderd met 5, zodat het thans 83 is, waarvan 14 voor de Rechten, 58 voor de Godgeleerdheid, en 11 voor de Letteren; waarbij nog werd opgemerkt, dat de kleinheid van het aantal nieuw-ingeschrevenen geheel is toe te schrijven aan twee omstandigheden die gelukkig slechts voor dit jaar aanwezig zijn, n.l. aan de thans in werking getreden verhooging van de eischen voor het admittie-examen, waarvoor, in verband met de gehandhaafde Academische propaedeuse, vroeger een vijfjarige gymnasiale cursus voldoende geacht werd, en voorts aan het feit, dat de beide Christelijke gymnasia te Amsterdam en te Zetten thans nog geen leerlingen hadden voor de Vrije Universiteit.

Na het uitspreken dezer rede droeg de afzeggende Rector zijne waardigheid over aan Mr. D. P. D. Fabius, voor het volgende Academisch jaar tot Rector benoemd.

Voor Kootwijks Scholen.

Ingekomen bij Ds. HOUTZAGERS: Van Meij, Moijet te Delft / 2; van den heer J. A. Groothuis, geöcolleerde kerk B. te Rotterdam / 2.50; van den heer H. Bonchamps te Oostwold / 1.50; A. Elshout te Lollum, gift van Van Vellinga te O. / 2.50; van C. N. te Blokzijl 50 blauwe postzegels; van A. L. van Linshoten te Kralingen / 1.50; van Chr. Jongel-vereen. te Ouderkerk a/d. IJssel / 2.50.

Officiële Berichten.

Met verkorting uit het Kerkblad van 26 October.

De samenkomst door de Classis Amsterdam tot Baarn Dinsdag 23 October gehouden, werd door een talrijke schare bijgewoond, waaronder vele hoorders uit de omliggende plaatsen.

Nadat Dr. Van Goor het samenlijf niet gebod en pausgezang geopend had, werden de vooraf bekende stellingen toegelicht. Dr. Van Goor leidde de eerste, Dr. Kuyper de tweede en Dr. Aiting de beide laatste stellingen in.

De heeren Dr. Van Linghe e. a. waren weggebleven, zodat er van een eijzelig debat geen sprake was. Enkele opmerkingen en vragen van de aanwezigen werden beantwoord.

Naar toen ons mededeelt, bestaat het plan de gebouwen refereren in het licht te geven, omde om daarmee te weerleggen de onwaarheidsbegrijpingen door Dr. Van Linghe e. a. in de laatste aflevering tegen de Gereformeerde kerken ingebracht.

Classis-Vergadering Rotterdam.

Op Dinsdag en Woensdag 16 en 17 October vergaderde, in het kerkeraadsgebouw Ammanstraat, de Classis Rotterdam van de Gereformeerde kerken.

Alle kerken der Classis waren tegenwoordig. Daar Ds. Klaarhamer, aan wien het praesidium voor deze vergadering naar toerbeut was opgedragen, door ongesteldheid niet kon tegenwoordig zijn, werd tot voorzitter benoemd Ds. Loois en tot assessor Ds. Goslinga, scribe waren Ds. Tom en Ds. Landwehr.

Deputaten stelden voor den candidaat Smeding, beroepen te IJselmonde.

Broeder Smeding zal worden onderzocht in Exeg. O. T. door Ds. Lion Cachet; Exeg. N. T. door Ds. Landwehr; Kennis der H. S. door Ds. Mulder; Leerst. Godgel. door Ds. Van Veele; Symboliek door Ds. Vonk; Vaderl. Kerkgesch. door Ds. Tom; Kerkrecht door Ds. Wolf; Etiek door Ds. Goris en Practica door Ds. Goslinga.

Besloten wordt, dat de zorg voor Feyenoord voortaan zal zijn opgedragen aan de kerken van Rotterdam (A. en B.).

Vragen.

1. Wat kan nog door de Classis gedaan worden voor de rechte openbaring der kerk in de plaatsen onzer Classis, waar nog geen kerk is, die leeft bij de kerkenordening van Dordrecht? (Maasland B.)

De kerken van Rotterdam, Schiedam en Bleiswijk brengen rapport uit over hare werkzaamheid in de nog niet tot openbaring gekomen kerken. De zorg daarvoor blijft aan die kerken opgedragen.

2. Verzoek om inlichting betreffende twee besluiten der vorige Classis-vergadering. (Hoek van Holland.)

Dit inlichtingen worden gegeven. 1. Is het geoorloofd en wenschelijk van Art. 4 der D. K. O. af te wijken en een leeraar te beroepen op die wijze, zonals thans in de Geref. kerken meest geschiedt? (Berkel.)

De Classis oordeelt het raadzaam en niet in strijd met de kerkenordening, van de gewoone lijn gevolgde wijze dezer verkiezing niet af te wijken.

2. Zou het in het belang der Zending niet wenschelijk zijn, dat in de Heidenbode en andere Zendingen meer werd medegedeeld omtrent den arbeid der Gereformeerde Zending. (Capelle a. d. IJssel.)

Tot de Zendingdeputaten zal in dezen geest een verzoek worden gericht.

3. De Raad der Geref. kerk te Pernis vraagt, hoe te handelen met de gedoopte kinderen in de gemeente, wier ouders buiten de gemeente staan? (Pernis.)

Geoordeeld wordt, dat deze kinderen, zoolang ze minderjarig zijn, moeten geacht worden met de ouders de kerk te hebben verlaten.

Het peremptoir examen van br. Smeding wordt gehouden en genoemd broeder, na gunstigen uitslag, tot de bediening des Woords in de kerk van IJselmonde toegelaten.

Met innig leedwezen, doch op verzoek van dien broeder en in het belang van zijn gestel, wordt aan Ds. Kuyper van Katendrecht emeritaat verleend, waarbij de Classis als haar oordeel uitsprekt, hoeveel het minimum van zijn tractement behoort te bedragen.

D. V. zal de volgende Classis worden gehouden op Dinsdag 15 Januari 1895; die zal worden samengeroepen door de kerk van Maasland B.

Te 8.30 wordt de Classis door den praeses gesloten met gebed, na het zingen van Ps. 105: 24.

Buitenland.

Rusland. Weder eene nieuwe secte. Er is eene nieuwe secte in het Wolga-gebied ontdekt, aan welke door het volk de naam van de „heimelijke wurgers” gegeven is. De aanhangers dier secte verwerpen de ambtsdragers der orthodoxe of Grieksche staatskerk, en willen ook van de meeste ceremonien dier kerk niets weten. Wanneer er een der leden komt te sterfen, hebben er allerlei geheimzinnigheden plaats, en worden de lijken des nachts in afgelegen holen of wouden begraven. Het Russische volk is daardoor gaan denken, dat men in die secte den dood van zieke gemeentelieden gewildagig verhaast.

Een hoer, die er op betrappt werd, dat hij het lijk van zijne moeder naar een bosch sleepte, dat ver van zijne woning verwijderd is, werd daarover door de overheid in verhoor genomen. Van overheidswegen werd daarna een onderzoek ingesteld, dat meer dan een jaar duurde, en waarbij een groot getal personen betrokken werd. Men kon den hoer echter niet voor de rechtbank brengen als beschuldigden van zijne moeder te hebben vermoord, omdat de geneeskundigen verklaard hadden, dat de vrouw den dood langs natuurlijke weg gevonden had. Om het verdwijnen der lijken van hunne dooden niet in het oog te doen vallen, plegen de leden der nieuwe secte voor hunne ziele een reispaas naar een of ander ver verwijderd oord te vragen. Soms de kranke, dan heet het dat hij is weggeleid. Het spreekt wel vanzelf, dat hij op die manier het plegen van misdaden zeer is vergemakkelijkt.

Ook blijkt opnieuw uit het opkomen van deze en zoovele andere secten in Rusland, dat het van staatswege niet gewild bevonden van eene officiële kerk, niet de uwerking heeft, dat het volk zich aan die kerk gelooft gevoelt, althans niet belet, dat onderscheidene secten tegenover haar worden opgericht. In elk geval bewijst het

ontstaan van zoovele gemeenschappen, trots de tegenwerking der overheid, dat er zekere godsdienstige aspiratiën zijn onder de Russen, die in de staatskerk geen bevrediging kunnen vinden.

Korea. Hervormingen door Japanschen invloed.

Men kan uit eene proclamatie, door den koning van Korea dezer dagen uitgevaardigd, opmerken, hoe de geestelijke en reedelijke atmosfeer aldaar is. Daarin worden de volgende hervormingen voorgeschreven:

1°. In plaats van de Chineesche tijdsrekening, die het rijk tot duister gehad heeft, treedt onze eigene, die begint met het ontstaan van onzen staat.

2°. De militaire en civiele ambten houden op erfelijk te zijn. Alleen bekwaamheid zal voortaan in aanmerking genomen worden. Daardoor zal de armste van mijne onderdanen het hoogste ambt kunnen verwerven.

3°. Ieder misdadiger blijft voor zijne overtreding alleen strafbaar, en niet meer zijne geheele familie om te wijgen over zijne verwanten en vrienden.

4°. De rang dien iemand inneemt wordt voortaan bepaald naar het ambt dat hij bekleedt, en niet door zijn aanzienlijke familie of door zijn vermogen.

5°. Evenals de mannen, die van hunne vrouwen scheiden, kunnen ook de gescheiden vrouwen een nieuw huwelijk aangaan.

6°. Mannen mogen eerst op 20; meisjes op 16-jarigen leeftijd een huwelijk aangaan.

7°. Het aanraken van de naarde met het voorhoofd, wanneer men een hooggeplaatste tegenkomt, valt weg. Het is voortaan voldoende, om op zijde te treden.

8°. De Boedhistische priesters mogen van nu aan in onze hoofdstad vrij uit en gaan. (Bij de troonsbestijging van de dynastie, die thans nog op Korea gevestigd is, bood de Boedhistische priesterschap hardnekkig wederstand, waarom het der Boedhistische priesters op straffe des doods verboden werd een voet in de hoofdstad des rijks te zetten. Dit verbod is 523 jaren van kracht geweest.)

9°. Van nu aan is ook de laatste mijner onderdanen gerechtigd, met datgene wat hij over den staat en zijne ambtenaren, zijner inrichtingen denkt, mij schriftelijk bekend te maken.

10°. De bepaling, dat iemand die een sterfgeval in zijn oordelijk huis heeft zich drie jaren van alle regeeringszaken moet onthouden, vervalt. Men kan in zijn hart treuren en toch zijne plichten jegens den koning en zijne medeburgers vervullen.

11°. Het koopen en verkoopen van menachen als slaven is op straffe des doods verboden.

12°. Ambtsdragers mogen zich niet meer aan afpersing schuldig maken, maar behooren zich met hunne bezoldiging te vergenoegen.

Dit hervormingen zijn onder de presie der overwinnende Japanners tot stand gekomen.

WINCKEL.

Door Kinderen.

HOOGMOED.

Dit is een gebrek, vrienden, waar vele menschen aan mank gaan, ook al weten zij 't zelf niet. Men kan zelfs trotsch wezen op zijn nederigheid.

In Griekenland was eens iemand, die voor bijzonder nederig wou doorgaan en daarom altijd een oud, gescheurd mantel droeg. Maar de wijze Socrates zei tot hem: „Ik zie uw hoogmoed door de gaten van uw mantel heen.”

Een hoogmoedig mensch zoekt altijd zijn eigen eer, en kan niet velen, dat een ander geerd wordt; boven hem. Hij zou zelf overal de eerste willen zijn. Julius Caesar, die ook ruim zijn deel had van die onteugde den hoogmoeds, zei: „Ik zou liever de eerste zijn op een dorp, dan de tweede in Rome.” Trouwens, de oude heidensche volken vonden dan ook de nederigheid meestal volstrekt geen deugd. Zij meenden dat hoogheid en trotscheeden een man juist pasten.

Evenwel, niet allen waren zoo. Dat niet geveels aan wat ik vertelde van Socrates. Als het niet hen zelf maar anderen betrof, wisten trouwens meer heidelen heel goed het dwaze van den hoogmoed aan te wijzen.

In den tijd van Alexander den Groote leefde iemand die zeer knap was, maar toch zoo dwaze, dat hij wenschte wegens zijn knapheid als een god vereerd te worden. Dit hoorde koning Alexander en hij besloot den man zijn dwaasheid af te leeren.

Hij verzocht hem op een groot gastmaal. De ander, heel vereerd, kwam natuurlijk. Nu werd hij geleid naar een soort van troon, waarvoor een altaar stond en een verzoek hem op dien troon te gaan zitten. Al de andere gasten zetten zich aan tafel. Het eten werd opgebracht en ieder namte toe. Maar de man op den troon kreeg niets. Wel echter werd er op zijn altaar wierook gelegd en deze aangestoken, zodat hij iets te ruken had.

In 't eerst vond hij 't heel aangenaam, zoo als een god vereerd te worden, doch spoedig begon hij een prikkeling in de maag te voelen, vooral wijl de anderen zoo heerlijk zaten te schragen. Eindelijk toen een knecht weer nieuwe wierook kwam brengen, waagde hij het om ook wat eten te vragen.

Maar Alexander sprak: „Beste vriend, dat gaat niet. Goden behoeven niet te eten; zij hebben aan den wierook genoeg.”